

اقتصاد

بدون تیتُر

غلامحسین شافعی،

رئیس اتاق ایران؛

صادرکنندگان در

چند سال گذشته با

مشکلات زیادی

مواجه شدند و بعضا

به خیانت هم متهم شدند. از وزیر صمت می‌خواهم این اعتماد از دست‌رفته‌را برای بخش خصوصی احیا کند. در دولت قبلی صادرکنندگان با یکی از مقامات دولتی در مورد تعهد ارزی ملاقات داشتند، در جواب ابهامات صادرکنندگان، مقام دولتی گفت شما به فکر جیب خود هستید و من به فکر جیب مردم. همان‌جا امید خود را برای حل مشکلات از دست دادیم. می‌خواهم به جای برشمردن مشکلات، چند پیشنهاد ارائه کنم. با تسهیل توسعه صادرات رشد اقتصادی میسر می‌شود. در شرایط فعلی صادرات اولویت اول رشد اقتصادی است که پشتوانه تولید قوی هم‌نیاز دارد. آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های گذشته را که نشان داده مانع بسیار جدی برای توسعه اقتصاد و صادرات است، طی شش ماه اصلاح کنید. تأمین مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای که برای بخش تولید مورد نیاز است با حداقل اسناد و مجوزها در وزارتخانه‌های صمت، جهاد کشاورزی، بانک مرکزی، کمرک، سازمان ملی استاندارد و سازمان غذا و دارو تسهیل شود. در حال حاضر به صورت ملوک‌الطوایفی اداره می‌شوند. یک هماهنگی منسجم بین این دستگاه‌ها برای توسعه صادرات نیست. همچنین ممنوعیت صادرات را کلاً لغو کنید. ما کمر ممنوعیت صادرات را از بین ببریم یا بگوییم به استثنای برخی کالاها صادرات بقیه کالاها برای چهار سال آزاد است، مسیر صادرکنندگان بسیار تسهیل می‌شود.

حمیدرضا غزنوی،

سخنگوی انجمن

تولیدکنندگان لوازم

خانگی؛ ممنوعیت

واردات لوازم خانگی

یکی از سیاست‌های

اصلی کره جنوبی بود و در عین حال، توزیع کالا در فروشگاه‌ها و مراکز عرضه نیز به شدت تحت‌کنترل بود تا هیچ کالای خارجی در این فروشگاه‌ها عرضه نشود. در حال حاضر این نوع محدودیت‌ها همچنان اعمال می‌شود، طوری‌که حتی امکان وارد کردن یک دستگاه دوربین عکاسی آکبند از فروشگاه‌های این کشور وجود ندارد و حتی اگر فردی بگوید من عکاس هستم، می‌گویند دوربینت باید کار کرده باشد و حق ورود دوربین نو غیرکردای را ندارید. تکمیل زنجیره ارزش تولید لوازم خانگی و حمایت دولت از این موضوع نیز یکی از دلایل رشد صنعت لوازم خانگی در کره جنوبی است و در واقع بیشتر امکانات این کشور به پیش‌تران‌های اقتصادی و صنایع استراتژی معطوف شده است. تخفیف در مالیات‌ها و دریافت سود بانکی پایین‌تر از صنعت لوازم خانگی از جمله سیاست‌های دولت کره جنوبی در مواجهه با صنعت لوازم خانگی بوده و در عین حال، هزینه تحقیق و توسعه شرکت‌ها و قالب‌سازی آنها نیز از طریق جوایز صادراتی تأمین شده‌است. در کره جنوبی، جوایز صادراتی ۲درصدی بابت صادرات لوازم خانگی پرداخت می‌شود و همین موضوع باعث شده تا قیمت لوازم خانگی در خارج از این کشور پایین‌تر از قیمت‌های داخلی آن باشد.

را به حرکت در آورد و ارزی‌آوری ایجاد کرد. در میزان صادرات کنونی ۱۴میلیارد دلار صادرات مواد خام پتروشیمی و ۱۰میلیارد دلار فلزات اساسی گنجانده شده‌است؛ لذا رقم صادرات کنونی رقم قابل افتخاری نیست. وی افزود: رئیس‌جمهور بر دیپلماسی تجاری تأکید دارد و تیم اقتصادی دولت نیز کاملاً هماهنگ است.

وعده‌ای برای کنترل تورم

از ابتدای سال آینده

وزیر امور اقتصادی و دارایی تورم کنونی کشور را معلول کسری بودجه و افزایش پایه پولی در ماه‌های نخست سال و افزایش نرخ ارز دانست و گفت: اقدامات اخیر دولت برای افزایش صادرات نفت، ورود برخی ارزهای بلوکه شده و صفرشدن استقراض جدید از بانک مرکزی، کنترل تورم در ابتدای سال آتی را به دنبال خواهد داشت. احسان خاندوزی با اشاره به آمار ارائه شده از میزان تورم شهریور ماه اظهار کرد: متأسفانه آمارها نشان می‌دهد در همین یک ماه، ۳/۹درصد افزایش قیمت در متوسط اقلام مصرفی خانوار رخ داده است که بسیار ناخوشایند است و حکایت از نرخ بالایی دارد که باید حتماً در ماه‌های آینده با تدابیر لازم کنترل شود.

وزیر اقتصاد که در یک برنامه تلویزیونی سخن می‌گفت، درباره دلایل این افزایش تورم گفت: ریشه این تورم مربوط به افزایش قیمت ارز و همچنین فشاری است که کسری بودجه در ماه‌های ابتدایی سال وارد کرده و موجب برداشت بیش از اندازه از بانک مرکزی شده است. وی با بیان این‌که سهل انگاری برخی مسؤولان در ماه‌های پایانی دولت قبل در کنار شروع به‌کار دولتی که در مسیر انتخاب وزرا و انتصاب مدیران جدید قرار دارد، مجالی فراهم کرد تا برخی متغیرهای اقتصادی خلاف قاعده پیش بینی شده حرکت کنند تأکید کرد: مردم باید توجه داشته باشند نتایج هر سیاست اقتصادی در ماه‌های آینده و با فاصله اثر گذار خواهد بود.

وزیر اقتصاد در تبیین علت افزایش تورم در ماه‌های اخیر افزود: چون دولت قبل با ۵۰ هزار میلیارد تومان کسری بودجه در چهار ماه اول امسال، بودجه را گذراند و با استقراض از بانک مرکزی موجب افزایش پایه پولی در کشور شد، طبیعی است آثار این اقدام در ماه‌های ششم و هفتم سال بروز کند.

خاندوزی از تمهیدات دولت سیزدهم برای کاهش تورم در ماه‌های آینده هم خبر داد و گفت: دولت برای جلوگیری از رویه افزایش نامبارک تورم برنامه‌ای برای کنترل نوسانات قیمت ارز از طریق افزایش فروش صادرات نفت و میعانات گازی، تسهیل دسترسی به ارزهای بلوکه شده کشور و کاهش استقراض از بانک مرکزی تدارک دیده که نهایتاً موجب کنترل تورم در ابتدای سال بعد خواهد شد.

نقدشوندگی اوراق دولتی و تدوین و انتشار برنامه زمانی انتشار اوراق بدهی برای کمک به برنامه‌ریزی خریداران اوراق دولتی از جمله اقدامات اولویت‌دار خاندوزی برای اجرا در بازار اوراق است. در این خصوص، بررسی آمار منتشر شده از وضعیت فروش اوراق بدهی و اذعان وزیر اقتصاد نیز حاکی از آن است که در امسال عملکردها در حوزه فروش اوراق مناسب نبوده است و تفاوت‌های چشمگیری با سال گذشته دارد.

گزینه غیرتورمی

بررسی عملکرد دولت سیزدهم در مرداد نشان می‌دهد گزینه غیرتورمی حراج اوراق برای پوشش کسری بودجه فعال شده است، به نحوی‌که در دو هفته دوم مرداد دولت نااسته به میزان ۲۴هزار میلیارد تومان از طریق حراج اوراق تأمین مالی کند که نشان از عملکرد خوب دولت دارد. از آنجا که تأمین کسری بودجه از محل برداشت از بانک مرکزی یا تنخواه موجب افزایش پایه پولی و درنهایت تأثیر آن بر افزایش تورم می‌شود و قدرت خرید مردم را بیش از پیش تحت تأثیر قرار می‌دهد، لازم است وزارت اقتصاد مقابل خواسته‌های دولت برای برداشت از بانک مرکزی بایستد، جذاب کردن بازار اوراق را با نگه‌داشتن نرخ بهره اوراق در محدودهای بالا به صورت مداوم تا پایان سال ادامه دهد و به صورت دستوری بانک‌ها را ملزم به خرید اوراق نکند و احتمالاً وزیر اقتصاد از این روش‌ها برای عدم استقراض دولت در شرایطی که درآمد دولت نسبت به هزینه کسری دارد، استفاده کرده است.

محدودیت‌های صادراتی بسیار طولانی شده‌است؛ لذا این محدودیت‌ها تا پایان سال رفع خواهدشد. با احتساب امسال چهار سال است که تورم بیش از ۲۵درصد در کشور وجود دارد، بنابراین بسیاری از تولیدات کشور تقاضای داخلی ندارند؛ زیرا مردم قدرت خرید ندارند و باید تقاضای خارجی را وارد کرد تا بخشی از تقاضای داخلی

دولت چگونه توانست در شرایط کسری بودجه، کشور را بدون استقراض اداره کند؟

اوراق نجات بخش

ایران یک ماه بدون استقراض از بانک مرکزی اداره شد که این اقدام در کنار محدودیت درآمدهای ارزی و تحریم‌های آمریکا علیه ایران، کاری سخت به نظر می‌رسد اما وزیر اقتصاد گفته این کار انجام شده است. برخی کارشناسان بر این باورند استفاده از ظرفیت فروش اوراق می‌تواند بر تأمین مالی غیرتورمی منجر شود. اقدامی که دولت برای پروژه‌های عمرانی پیاده کرد و در زمان کسری، سهل‌ترین راه (استقراض از بانک مرکزی) به کار گرفته می‌شد. برخی افراد اکنون برای پول‌های بلوکه‌شده ایران برنامه‌ریزی می‌کنند اما حقیقت اینجاست که معادل پول‌های بلوکه‌شده، دولت قبل ریال دریافت کرده و اگر هم ارزها آزاد شود متعلق به بانک مرکزی است که می‌تواند برای کنترل نرخ ارز به کار بگیرد اما دولت دخل و تصرفی در آن نخواهد داشت. گزارشی که در ادامه می‌خوانید بخشی از اقدامات دولت برای اداره کشور بدون استقراض و روش‌های به‌کارگیری آن است.

پی برداشت‌های زیاد دولت از حساب تنخواه برای تأمین کسری بودجه صورت گرفته و پایه پولی را نیز به‌شدت افزایش داده‌است. عامل موثر دیگر بر روند صعودی تورم، افزایش انتظارات تورمی است؛ زیرا بعد از مدتی خوش‌بینی که در اواخر سال گذشته و اوایل سال جاری نسبت به آغاز دولت جدید در آمریکا ایجاد شده‌بود، رنگ باخت. با روی کارآمدن دولت جدید در ایران نیز انتظارات تورمی بر مدار افزایش قرار گرفت و از سوی دیگر، از آنجا که وزرای پیشنهادی دولت رئیسی در اظهارات خود می‌گویند روند صعودی تورم در دو تا سه سال دیگر پابرجا خواهندماند، این مورد موجب شده است انتظارات تورمی در سال جاری افزایش یابد و تأثیر خود را بر تداوم روند صعودی تورم بگذارد. ندی درباره پیش‌بینی تورم در ماه‌های آینده گفت: پیش‌بینی کارشناسان براساس عملکرد و اظهارنظرهای مسؤولان و دولتمردان است که تاکنون دولت فعلی و گزینه‌های مطرح شده برای تصدی وزارت اقتصاد و بانک مرکزی، کنترل تورم را به عنوان هدف و اولویت اول خود بیان نکرده‌اند که بنابراین، پیش‌بینی‌ها در این زمینه این است که تورم و روند صعودی آن در ماه‌های بعدی نیز ادامه خواهدیافت. از سوی دیگر، احسان خاندوزی به عنوان وزیر امور اقتصادی و دارایی دولت رئیسی فعالیت خود را از روز چهارشنبه شروع کرده و اولویت‌هایی چون ثبات اقتصاد کلان و مهار پایدار تورم را مد نظر قرار داده‌است.

سرعت‌گردش نقدینگی در کشور پایین است

با وجود رشد بالای نقدینگی، برخی کارشناسان و نماینده‌های مجلس معتقدند که نقدینگی برای حمایت از تولیدو بازارهای مختلف کم است. برخی می‌گویند با وجود رشد حجم نقدینگی که از معضلات اقتصاد به حساب می‌آید، سرعت گردش نقدینگی در کشور پایین است که در صورت افزایش آن، واحدهای تولیدی و صنعت جان تازه‌ای خواهندگرفت.

چگونه کشور بدون استقراض اداره‌شد؟

در شرایطی که سیر صعودی تورم همچنان مهمان اقتصاد ایران است و وزیر اقتصاد بر تأمین کسری بودجه بدون روش‌های تورم‌زا تأکید می‌کند، افزایش انتشار اوراق با جذاب کردن بازار آنها از طریق افزایش نرخ بهره، کاهش زمان سررسید اوراق و تداوم اعمال این دو موضوع تا پایان سال به نغم کارشناسان، تنها برگ برنده دولت برای مهار تورم خواهد بود. انتشار اوراق و گسترش بازار آن موضوعی است که اقتصاددانان آن را لازمه اساسی تأمین کسری بودجه دولت بدون ایجاد تورم و نیز مهار تورم می‌دانند و در این زمینه معتقدند دولت باید با افزایش نرخ سود اوراق و کاهش زمان سررسید آنها، این بازار را برای مردم جذاب کند. در این زمینه، بانک مرکزی عامل اصلی رشد نقدینگی در پایان مرداد را افزایش ۲/۴درصد رشد پایه پولی در این مدت اعلام کرده و افزایش رشد پایه پولی در مرداد امسال نسبت به پایان سال گذشته را عمدتاً به دلیل استفاده دولت از وجوه تنخواه گردان خزانه و افزایش سقف مجاز استفاده از آن دانسته است. درحالی‌که برداشت‌های دولت از بانک مرکزی متهم اصلی رشد نقدینگی و تورم بود، احسان خاندوزی به عنوان وزیر امور اقتصادی و دارایی که وظیفه تأمین مالی دولت را از طریق مسیرهایی چون درآمدهای مالیاتی، خصوصی‌سازی، انتشار اوراق و... به عهده دارد، یکی از اولویت‌های مهم خود را کمک به ثبات اقتصاد کلان و مهار پایدار تورم اعلام و تأکید کرده است که از روز اول تمام تلاش خود را برای تأمین کسری بودجه از روش‌های غیرتورم‌زا، کنترل نقدینگی و مدیریت بازار ارز به کارخواهد برد و نقدینگی و... به کار می‌گیرد.

هزینه استقراض زیاد است

همچنین، خاندوزی اقدام فوری دولت در حوزه مالیه عمومی به منظور ایجاد فرصت اصلاحات اساسی را گذار از کسری بودجه سال ۱۴۰۰ با کمترین هزینه اقتصاد کلان اعلام کرد و گفت: با توجه به هزینه‌های استقراض از بانک مرکزی در اقتصاد کلان، ایجاد تقاضا برای اوراق فوری‌ترین اقدام در این حوزه است. بدین منظور، توسعه بازار بدهی در راستای کاهش هزینه تأمین مالی دولت از بازار با انتشار اوراق با افزایش تنوع اوراق مالی اسلامی در نرخ، سررسید و افزایش

حذف قید و بندهای صادراتی تا پایان سال

وزیرصنعت، معدن و تجارت با تأکید بر حذف قید و بندهای صادراتی تا پایان سال گفت: صادرات در نیمه دوم امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته پنج میلیارد دلار افزایش خواهدیافت. سیدرضا فاطمی‌امین با اشاره به محدودیت‌های صادراتی از سال ۹۷ تاکنون عنوان کرد: من با محدودیت‌های گذرا موافقم اما

وزیرصنعت، معدن و تجارت با تأکید بر حذف قید و بندهای صادراتی تا پایان سال گفت: صادرات در نیمه دوم امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته پنج میلیارد دلار افزایش خواهدیافت. سیدرضا فاطمی‌امین با اشاره به محدودیت‌های صادراتی از سال ۹۷ تاکنون عنوان کرد: من با محدودیت‌های گذرا موافقم اما

گروه اقتصاد